

Göring és cinkeosai nem akarják vállalni bűneiket

NURNBERG, november 21. (Rador) A náci főbűnösök perének második tárgylási napján sorra kérdezték a 20 vádlottat, bűnösöknek érzik-e magukat.

Göringgel kezdve, aki harsány hangon jelentette ki: „A vádakkal szemben ártatlannak tartom magam”, mindegyik náci szájból katonás, vagy gyámoltalan, sőt siránkozó hangon elhangzott a „nicht schuldig” — ártatlan.

Azután Robert Jackson amerikai ügyész mondott beszédet. A most kezdődő per az első a történelemben, mely a béke és az emberiség ellen elkövetett bűntettek felet

van hivatva ítéletet mondani és ezért súlyos felelősséget ró a bíróságra. Az elkövetett bűntettek megismétlődése nagymértékben káros volna a civilizációra és ezért azokat nem lehet büntetlenül hagyni. Az a tény, hogy a négy győztes nemzet perre vitte a náci ügyét, nem a bosszúállás szellemét igazolja, hanem kizárólag a jogos védekezésben találja magyarázatát. A vádlottak padján 20 ember ül. Egyéni sorsuknak nincsen jelentősége a világ számára, de a per hivatva van elosztani azt a gyászos befolyást, amit sok idővel azután is gyakorolhatnának, hogy testük a földben fog por-

ladni. Göring Herman, amikor megkérdezték tőle, hogy bűnös-e, felelet helyett beszédbe akart kezdeni, de az elnök megvonta tőle a szót.

A védelem óvást emelt azon a címen, hogy a vádlottak ellen olyan büntetőörvénykönyvre való hivatkozással emeltek vádat, amelyet csak a terhükre rótt bűncselekmények elkövetése után készítettek. A védelem részéről a bíróság illetékessége ellen emelt kifogást elutasították.

De Gaulle elnökletével alakult meg az új francia kormány

PARIS, november 21. (Rador) Az új francia kormány megalakult De Gaulle elnökletével, aki a hadügyi tárcát is magának tartotta meg. Az új kormánynak 5 kommunista tagja van. Négy tárca nélküli miniszter között van Maurice Thorez, a Francia Kommunista Párt főtitkára is. A külügyminiszter Bidault maradt, a belügyminiszter a szocialista Tixier, míg a hadfelszerelési miniszter Tillon kommunista.

Az új kormány hadügyminisztere Flaurion Bonté lett, kivül a kommunisták a következő tárcákat kapták: az iparügyi, egészségügyi és népnevelésügyi tárcát. A népi köztársasági mozgalom kapta meg a külügyi tárcát mellett az igazságügyit is. A többi minisztérium élére szocialista vezetők kerültek. De Gaulle tábornok mellett három miniszterelnökhelyettest neveztek ki, amely tisztségeket mindhárom nagy párt egy-egy képviselője tölt be.

Bede István lett az új londoni magyar követ

BUDAPEST, november 21. A magyar kormány Bede István követet nevezte ki a londoni magyar követség élére. Bede István Kállay Mildós miniszterelnöksége idején sajtófőnök volt.

Gimes Magda és Wohl Edit hangversenye

A Népvédelem rendezésében és annak anyagi megsegítésére játszottak a vármegyeház dísztermében Gimes Magda (zongora) és Wohl Edit (hegedű).

Az előadók izlésesen összeállított műsora komoly törekvéseket sejtetett. Gimes Magda kolozsvári demutatókhoz Liszt nagy tudást igénylő, formailag, de mesterségbelileg is mély zeneiséget kívánó, egyiki zongoraszonátáját választotta.

A mű megoldása szerencsés volt, mert Gimes Magda fejelemzett, okos muzsikussal, zenélése pillérozott. Hegedű-zongoraszonátában Mozart különleges irányát és helyesen megérezte. Debussyhoz azonban nem elég bő billentésének szín-sora. Sajnos, a viharvert Bösendorfer, melyen játszania kellett, nem elégítette ki az igényeket.

Wohl Edit játéka nem kialakult. Bach (E-dúr versenye) mélységét, magasba lendülő gótikus vonalait nem tudja követni. Bartók Román táncainak hegedűjátékát Székely Zoltán végezte, akinek Bartók a hegedűversenyt írta. Ha már az előadó a szerzőket megtisztelti azzal, hogy a népszerű Román táncokat eljátsza, akkor nyomassa a műsorra a szerzemény átdolgozójának nevét is, úgy, amint azt a kiadótt hangjegyen megtalálja. Ez a kívánalom jelen esetben annál indokoltabb, mert Székely a Román Táncokat nemcsak Bartók jóváhagyásával, de személyes gondozása mellett írta át zongoráról hegedűre.

A hegedűszámok zongorakíséretét Maczalk Gabriella látta példásan el.

LAKATOS ISTVAN

Jóváhagyott iparengedélyek

KOLOZSVAR, november 21. Az iparokat felülvizsgáló bizottság az alábbi iparjogokat hagyta jóvá:

Herczeg Benedek Hegyvölgy 11, Hirsch Jenő Horea 28, Deák I. Jenő Szabadság-tér 15, Fischer Lipót P. Malor 3, S. Kiss Irén Hunyadi 1, özvegy Hatházi Sándorné Duna 28, Kiss Árpád Heltal 21, Papp János Eminescu 11, Veress János Szász Domokos 10, Grün Sándor Magyar 36, Balogh Ferenc Krizhal 43, Árpád Lászlóné Kazinczi 33, Közhivatalnokok Fogyasztási Szövetkezete Mátyás király 4, Kövári Gáborné Jókai 2, Kondor Jánosné Csertörő 44, Zatlai Sándor Hosszu 20, Buzás Zoltán Unió 12, Puhala Béláné Krizhal 63, Azola Nándorné Kossuth Lajos 15, Czifra Lajos Pata 158, Baló Mária Csaba vezér 72, Tóth Pálné Papp 70, Farkas Antal Zsigmond Idrály 72, Bodor Dénes Fellegvári 6, Blau József Kádár 11, Szabó László Árpád 30, Kaszán Károly Széchenyi-tér 10, Román Lukács Mikos 17, Román Lukácsné Mikos 17, Fischer Sándor Sternberg Lajos Papp 41-43, László Pál Calafat 6, Nemes Béla Kajántói 59, Götterer Elemér Dávid Ferenc 13, Beer Ida Csányi László 1-2.

Truman elnök megbízottja Bukarestben tárgyal

BUKAREST, november 21. Mark Etheridge, Truman elnök balkáni különmegbízottja, aki hosszabb időn át tanulmányozta a bulgáriai helyzetet majd Moszkvába utazott, ottani tanácskozásai befejeztével repülőgépen megérkezett a román fővárosba. Etheridge Bukarestbe való megérkezése után megbeszélést folytatott a Szövetséges Ellenőrző Bizottság szovjet vezetőjével.

Mark Etheridge a fővárosban érintke-

zésbe lépett a vezetőszemélyiségekkel. Tárgyalt az amerikai misszió tagjaival, majd autón Szinajába ment, ahol Mihály király látta őt vendégül. Az amerikai elnök különmegbízottja megtekintette a németek által felrobbantott Cămpina-környéki petróleumkutakat, majd Mihály királynál volt hivatalos ebédre. Délután megtekintette a város környékét és visszautazott Bukarestbe, ahol látogatást tett Kajtaradze szovjet nagykövetnél.

Rendben folytak le a bulgáriai választások

SZÓFIA, november 21. (Rador) A Bulgáriában november 18-án megtartott választásokon a szavazásra jogosultak 70-80 százaléka jelent meg az urnák előtt. A szavazás mindenütt rendben folyt le és annak szabad és titkos jellegét nem befolyásolták. Egyidejűleg nyilvánosságra hozták, hogy Petkoff és Musanoff, az ellenzék vezetői a választások előtt röpiratokkal árasztották el a fővárost és a röpiratokban a Hazafias Arcvonal vezetőinek meggyilkolására szólították fel a lakos-

ságot.

A moszkvai rádió elismeréssel emlékezett meg a bolgár Hazafias Arcvonal tagjainak szilárd magatartásáról, amelylyel ragaszkodtak a választások eredetileg kitűzött időpontban való megtartásához. Az elhalasztás csak elősegítette volna az ellenzék aknamunkáját, amely nemcsak a demokrácia megdöntését, hanem Bulgária belligyeibe a külföldi beavatkozás elősegítését is célozta.

Ma emlékeznek meg Kolozsvár Józsa Béláról

Ma délután fél 3 órakor a kolozsvári munkásság képviselői megkoszorúzzák Józsa Béla sírját a hásonvárdi temetőben. Este fél hat órakor a szabadságharcos vértanú emlékére a Józsa Béla Athenaeum ünnepélyt rendez a Diákházban.

LEGIJABB SPORT

A moszkvai Dinamo labdarugócsapata 4:3 arányban legyőzte a londoni Arsenált

LONDON, november 21. (Rador) A szovjet bajnok, a moszkvai Dinamo labdarugócsapata november 21-én, szerdán Londonban mérkőzött a világhírű Arsenal együttesével, amelyet egyszerű játék után 4:3 arányban legyőzött. A mérkőzésen 54.000 néző volt jelen.

BANCA DE CREDIT ROMÂN

kolozsvári fiókja

Szabadság-tér 21.

megkezdte működését.

Foglalkozik mindennemű bankművelettel, vállal átutalásokat, beszédéseket, elvállal takarékbetétet. Központ Bukarestben. Az ország minden részében 12 fiókkal és számos levelezővel rendelkezik. Telefon 650.

Gyorsposta

◆ HAMBURG, november 21. Megtalálták Hamburgban Ribbentrop volt német külügyminiszter képgyűjteményét, melyet a meghódított nyugati országok köz- és magán-gyűjteményéből lopott össze. A gyűjtemény 17 horribilis értékű festményből áll, köztük Iugres, Renoir, Manet és Courbet alkotásai. A megtalált műtárgyakat a szövetséges hatóságok visszajuttatják eredeti tulajdonosalkhoz.

◆ TIRANA, november 21. A Szovjetunió és Lengyelország kormánya után Anglia és az Egyesült Államok kormánya is elismerte az albán kormányt. Legújabbán Bulgária és Csehszlovákia jelentette be, hogy felveszi a diplomáciai kapcsolatokat Albániával. Görögország, amelynek területi követelése van Albániával szemben, tiltakozását jeleltette be az angol és amerikai kormányok az Albániával való diplomáciai kapcsolat felvétele ellen. Athénben, Patraszban és Szalonikiben tüntetések voltak. Észak-Epirusz visszacsatolása mellett és tiltakozással az albán kormánynak angol részről való elismerése ellen.

◆ JERUZSALEM, november 21. Palesztinában helyreállott a rend. Vasárnap minden telavivi polgár postán kapta meg a kormányzó káltványát, amelyben fegyelmegszegésre és nyugalomra hívja fel a lakosságot. A káltványt a jeruzsálemi rádió is többször ismertette.

◆ LINZ, november 21. Hivatalos jelentés szerint a Duna Németországtól a Fekete tengerig ismét hajózható.

◆ TOKIO, november 21. Shigeru Honza tábornok, akit MacArthur legutóbbi név-jegyzékében mint háborús főbűnöst szerepeltet, öngyilkosságot követett el.

◆ BATAVIA, november 21. Az indonéziai kézen lévő surabayai rádió keresztül az indonéz szabadságharcosok hadat üzentek az angoloknak. Az angolok helyenkint előrenyomultak és foglyul ejtették az indonéz kormány több tagját.

◆ TEHERAN, november 21. Asszerbejdzsán perzsi tartományban lázadás tört ki. A lakosság követeli, hogy a tartományt csatolják a Szovjetunióhoz. A felkelők elvágják a teheráni telefonvonalat és megszakították minden összeköttetést a perzsa fővárossal.

◆ NEWYORK, november 21. Az autópárumunkásság hamarosan nagygyűlést tart Detroitban, melyen döntenek, hogy ismét sztrájkba lépjenek-e vagy sem.

◆ LONDON, november 21. A Daily Mail rendkívül tudósítójának jelentése szerint a tel-avivi hajótársaságok szép jövedelmet hoznak azoktól a zsidóktól, akik Palesztinából Amerikába akarnak kivándorolni. Megállapítást nyert, hogy az Amerikába készülő zsidók, bár palesztinai utlevelük van, nem születettek Palesztinában, hanem ezt csak ugródeszkául akarják felhasználni az Amerikába való kijutáshoz.

◆ BÉCS, november 21. Habsburg Ottó herceget kintastították Ausztriából arra a régebbi törvényre való hivatkozással, mely megtiltja, hogy a Habsburg-család tagjai osztrák területen tartózkodjanak.

◆ WASHINGTON, november 21. Lehmann, az UNRRA szervezet igazgatója rádió útján bejelentette, hogy tökéletesen megfűggesztették a segítségnyújtásokat. Együttal felhívta az Egyesült Államok lakosságát, hogy támogassa a szervezetet.

◆ NURNBERG, november 21. Churchill és más angol politikusok kiléptetését kéri Ribbentrop volt német külügyminiszter védelmében a nürnbergi perben.

◆ JERUZSALEM, november 21. Palesztinában a legutóbbi zavargások alkalmával okozott károkat 300.000 fontsterlingre bebecsülik.

◆ MOSZKVA, november 21. Yehudi Manuhim, a világhírű amerikai hegedűművész óriási siker mellett három hangversenyt adott a szovjet fővárosban.

◆ LONDON, november 21. A Daily Herald azt a tényt, hogy a portugálai választásokon a szavazásra jogosultaknak mindössze 60 százaléka járult az urnák elé, a Salazar-kormány kudarcának minősíti és azt jósolja, hogy számolni lehet Salazar közel bukásával.

◆ FRANKFURT, november 21. Az amerikai megszálló csapatok megszüntették Németországban a háborús felszerelések megsemmisítését, mert minden valószínűség szerint adás-vétel tárgyalásokba kezdenek Franciaországgal és más államokkal is, melyeknek szüksége van ezekre a felszerelésekre.

◆ BUDAPEST, november 21. Randolph Churchill kapitány, Winston Churchill volt angol miniszterelnök fia Moszkvából jövő hosszabb látogatására a magyar fővárosba érkezett.

◆ LONDON, november 21. Elárverezik a londoni német követséget. Az így befolyt összeget a Németországgal szemben fennálló kártérítési követelés javára írják.

Ugy is mint magyarok, úgy is mint demokráciák

A Magyar Kommunista Párt központi lapja, a „Szabad Nép” közli az alábbi cikket, melyet elvi jelentőségénél fogva szűkebb körben tartunk egészében közölni.

Több külföldi szemlélőnek feltűnt már a magyar sajtó egy részének hideg magatartása a román demokrácia sorskérdéseiben. Akadtak magyar lapok, amelyek, ha nem is nyíltan, de ravasz újságszerkesztési fogások alkalmazásával, a hirtuag ügyes csoportosításával a Groza-kormány tekintélyét sértő hatásokra pályáztak. Sőt újabban már az is előfordult, hogy egy-egy felelőtlen újságró éppen a külügyminiszter pártjából, a tárgyalgasság őrve alatt a román demokrácia fő-ellenségéit védelmezi.

Akadhat ma Magyarországon épelméjű ember, aki ne tudná, hogy a mi szempontunkból másfél millió magyar léte vagy nemléte a tét abban a játszmában, amely Groza-kormány és a külföldi drótokon rancigált román reakció körül folyik? Milyen eredményre pályáznak a szóbanforgó magyar lapok? Talán a román kérdésben tanúsított magatartásukkal is a külföldi reakció rokonszenvére pályáznak? Elvakultságukban odáig jutottak volna, hogy Magyarországot és az erdélyi magyarságot érdekeivel szemben, párt- és osztálypolitikai önzésből, nemzetközi bonyodalmak reményében a romániai petroleumerdekeltégek uralnak álláspontját méltányolják? Micsoda eredményre számíthatunk a csehszlovákiai magyarság érdekében kifejtett nemzetközi erőfeszítésekben, ha ugyanakkor a világ színe előtt Magyarország körörmel nézvé, miként kerülnek ismét a felzárba a román politikában a demokrácia hírsíói, a Maniuk és a Bratianuk, akik a múltban a magyarság legvéresebb elnyomói voltak és a jövőre nézve is egyik legfontosabb porgramponjuk az erdélyi magyarság kiirtása.

Hallgassuk csak az erdélyi magyarság hangját. Helyesen mondja a „Népi egység” című erdélyi magyar napilap, hogy az erdélyi magyarságnak még fokozottabban részt kell vennie a reakció elleni küzdelemben, mert azt saját létérdeke kívánja. Az erdélyi magyarságnak nem szabad máshová tekintenie, hanem ott kell haladnia abban a tömegben, amely a magyar érdekek zászlóját viszi. A bukaresti tüntetés fasiszta és reakciós megszervezői között többen jelen voltak és résztvettek a Maniu gárdistái által végrehajtott erdélyi vérengzéseken, amelyek során ártatlan magyar lakosokat gyilkoltak meg. Helyesen mondja az erdélyi újság, hogy minden magyarnak kétszeresen kell figyelnie a reakció megnyilvánulására, úgy is, mint magyar, úgy is, mint demokráciának és minden erdélyi magyarnak még fokozottabb mértékben támogatnia kell Groza demokráciát, amely a népek közötti egyenlőséget hirdeti.

Azt mondják, hogy Groza-kormány nem eléggé demokratikus, mert Maniu és Bratianu nem kaptak Leane helyet. Vajjon demokráciussá válna-e azzal Franciaország-kormány, ha helyet kapnának benne Pé-tain hívei? Vagy demokráciussá válna-e az olasz kormány, ha holmi közvélemény-kutató intézeteknek a mai olasz közvélemény állapotára vonatkozó felületes számlálási alapján helyet biztosítanak a politikai élebe annak a 25-30 százalékos fasiszta, aki az évtizedes diktatura után még egymarat ebből az országban? Vagy demokráciussá válna-e azzal Görögország-kormány, hogy a kormányból a nép előlétes megkérdése nélkül eltávolították az ellenállás pártjait és helyükre olyanokat álltak, akik legfeljebb csak a Metaxas diktatura idején képviselhették a félrevezetett meg szempontjából jelentősebb irányokat? Az erdélyi magyarság nagyon jól tudja, Maniu és Bratianu és emlékszik még a hely falvak felperzsölőire. Még nem fejtette el azt sem, hogy mit irt Maniu 1940 decemberében Hitlernek. „Románia válságos tanúsított ellenséges magatartást Németországgal és Olaszországgal szemben. Erdély és a Bánság lakossága különösen hálásan gondol a német népre, mert eladását a német kultúrának köszönjük...” Az erdélyi magyarság nagyon jól tudja, hogy Maniu és Bratianu uralomra lépésével megsemmisülne a román demokrácia, vele az erdélyi magyarság létalapja a román-magyar meg egyezés reménye. A vegyék tudomásul Idehaza is.

Imrédy a magyar nép minden erejét a hitlerista háboru szolgálatába akarta állítani

BUDAPEST, november 21. Az Imrédy-per hétfői tárgyalásán került sor a tanu-vallomásokra. A Szentirmay-féle vacsora részleteiről egymásnak teljesen ellentmondóan vallott Csia Sándor, a nyilas kormányzótanács tagja és Walton, a hírhedt nyilas ügyvéd. Walton egyébként kijelentette, hogy nézete szerint a Szentirmay-vacsora nem is olyan nagyjelentőségű, mert „csak a háborúról” volt ottan szó, minden „mellékgondolat” nélkül.

Az ezután bíróság elé lépő Gál Csaba, a nagy nyilvánosságtól megrémülve, olyan ostobaságokat mondott, hogy a tárgyalást néhány percre fel kellett függeszteni, mert a derűtség nagy méreteket öltött. A népbíró kérdésére, hogy mi volt a beosztása a nemzetiszocialista pártban, azt felelte:

— Az én feladatom a személyi felderítés és az antropológiai vizsgálat volt.

— Kit kellett felderíteni és milyen célból?

— A szakemberek tulajdonságait kellett felderítenem és a jellemüket.

— Weesenmayerrel mit derített fel?

— Kérem, én csak hazai vonalon derítettem.

Olyan óriási derűtség tört ki, hogy a bíróság jobbnak látta, ha elvezetteti a „kiváló antropológust”.

Gera József nyilasvezér tett jelentéktelen vallomást, majd Rassay Károly, a vezető demokráta politikus rendkívül érdekes vallomása következett. Rassay elmondta, hogy Imrédyt egészen németországi látogatásáig konzervatív politikus-

nak tartotta, ekkor azonban szinte lehetetlen változáson ment keresztül legnagyobb megdöbbenésükre a szélsője-jelszavait kezdte hangoztatni és diktálni felé hajlott. Ismertette ezután a baloldali erőszítései Imrédy megbuktatásá-majd áttért azokra az áskálódásokra melyeket Imrédy végzett, hogy a kezé-kicsuszott hatalmat ismét megkaparint. Ismertette azt is, hogy a parlament 11. március 19-i ülésén Imrédy követe: hogy Magyarország minden gazdasági katonai erejét állítsák a háboru, a né-tek szolgálatába.

A hétfői napon megkezdtek Szalasi hallgatását is, aki renitenskedéssel ke-te a vallomását és csak hosszas rábes-lésekre volt hajlandó megesküdni.

Az elnyomott északiráni nép fegyveresen akar érvényesíteni szerezni akarátának

TEHERAN, november 21. (Rádió) Az iráni Asszerbeidszán tartományban lázadás tört ki. A felkelők követelik, hogy az ország-részt csatolják a Szovjetunióhoz.

A perza parlament a hír vétele után nyomban összeült és elhatározta, hogy két zászlóaljnyi katonaságot küld a ferrongó vidékre. Ezt a határozatot tudomására adták a Perzsiát megszálló szovjet csapatok parancsnokának és a teheráni szovjet katonai attasénak is. A helyzetet tudomására hozta az iráni kormány az angol megszálló hatóságoknak is, az angolok azonban kijelentették, hogy nem kívánnak beavatkozni ebbe az ügybe.

A moszkvai ívzesztija azt írja az északiráni helyzettel kapcsolatban, hogy az ottani lakosság a legminimálisabb kulturális szükségleteket is nélkülözni kénytelen a reakciós kormányzat elnyomó politikája miatt.

A Pravda feltűnéstklto cikke a szovjetellenes nyugati blokkokról

MOSZKVA, november 21. (Rádió) A Pravda ismételen foglalkozik Európa politikai újjáépítésének kérdésével.

— A közelmúlt tanulságai arra kény-szeritenek bennünket — írja a lap —, hogy elővigyázatosak legyünk. Emlékezzünk csak például a nyugati hatalmak blokkba való tömörülésére az 1920-40-es években. Az 1925-ben kötött locarnói egyezmény és ennek egyenes következménye, a müncheni négyhatalmi határozat óta nyilvánvalóan a Szovjetunió ellen irányult és az volt a célja, hogy a Szovjetet elszigeteljék a többi európai országoktól.

— Ma is — folytatja a Pravda —, egyesek a mosebéli varázslóhoz hasonlóan szölemeket akarnak felidézni, amelyeket azután nem tudnak majd visszaparancsolni. Ezeknek a törekvése semmivel sem különbözik az elmúlt idők politikusaiknak célkitűzéseitől. Bizonyos nyugati körök-

ben, sőt sajtóképviseleknél is tapasztalható ez a célkitűzés. Így a Manchester Guardian egyik munkatársa egy olyan katonai szövetség létrehozását javasolja, amely Nagybritannia és az Egyesült Államok vezetése alatt működne — a Szovjetunió kizárásával. Ugyanezt a célt szolgálja az ugynevezett nyugati vagy angol-amerikai blokk gondolata is.

— Megemlítendő — folytatódik a cikk —, hogy a nyugati blokk megalapításának tervét Madridban Franco fővárosában dolgozták ki. Ez még akkor volt, amikor a háboru javában tartott, amikor még Németország javában igyekezett ellentéteket szítani a Szovjetunió és nyugati szövetségei között. Ekkor vetette fel Franco a nyugati blokk gondolatát és ezt nem is nagyon tartotta titokban. Nyilvánvaló, hogy Hitler spányol Gauleterre híven követte vezére utá-

sításait. Népeinek haladó demokratika-erői ezért a leghatározottabban tiltakoznak minden ilyen terv ellen, mert ezek békés népek ellen irányulnak.

— A francia baloldali pártok egyi legfontosabb programponja — tér ki cikkíró a francia eseményekre —, hog Franciaország csak úgy töltheti be Euró-pában szerepét, ha valamennyi nagyhatalommal barátságos és szövetséges viszonyban marad. Az ország semmiféle olyan blokkba nem léphet be, amely bár melyik nagyhatalom ellen irányulna.

— A nyugati blokk gondolata azonban — fejezi be a Pravda —, mind a nyugati európai, mind az amerikai sajtóban a legsúlyosabb bírálat tárgya, mert tisztában vannak ennek a blokknak a jelentőségével.

Megkezdte működését az S-brigád

KOLOZSVAR, november 21. Hétfőn délután fontos megbeszélésre ültek össze a város, a vármegye, a rendőrség és a szakszervezetek megbízottai dr. Iljan Iuliu alinspektor rendőrfőnök, valamint Pop Maxim főügyész jelenlétében, hogy a spekulánsok, feketézók leküzdésére megtegyék a legerélye-

sebb lépéseket. A megbeszélések eredményeképpen elhatározták egy iroda felállítását a rendőrségen, amely a lehető leggyorsabb eljárást fogantositja majd a rendeletek szabotálóival szemben. Az iroda már meg is kezdte működését. A bizottság felhívással fordul Kolozsvár lakosságához, melyben

kéri ez ügyben a lakosság támogatását. Bár milyen szabálytalanságról, árdragításról szerez tudomást, értesítse azonnal személyesen vagy telefonon a rendőrség mellett működő irodát, ahonnan azonnal kiszállnak az ügy kivizsgálására.

A demokratikus kormány szellemében fog dolgozni a rendőrség

— mond. Et i dr. Iljan Iuliu alinspektor, a kolozsvári rendőrség új főnöke

KOLOZSVAR, november 21. Szakember hozzáértésével látott hozzá dr. Iljan Iuliu a rendőrség újjászervezéséhez.

— Felsőbb rendeletra vettem át a rendőrség vezetését — mondotta az új rendőrfőnök a sajtó képviselőinek tett nyilatkozatában, majd így folytatta:

— Megbízotásomnak és a belém helyezett bizalomnak híven, újjászervezem a különböző hivatalokat és megszervezem rendőrségünknek a neki járó tiszteletet, hogy zavartalanul teljesíthesse feladatát. Azt akarom, hogy ez az intézmény az igazság és a rend őr legyen, érvényt szerezzen a lakosság már megszerzett jogainak.

— Szakembereket akarok nevelni — folytatta nyilatkozatát —, akik a társadalmi és politikai életünkben elhatározó és biztos magatartással támogassák a március 6-ával alakult valóban demokráta Kormányunk szándékait. Azt akarom, hogy kormányunk által kiadott rendeleteket betartsák, mert ezeket a rendeleteket a nép érdekében hozták.

— A rendőrség a rendre fog felügyelni, az igazi demokratikus rendre, melyet hozzáértéssel fog megvalósítani. A legerélyesebben fogok eljárni mindazok ellen, akik bizonyos befolyásolásokra, demokrátiuss társadalmi életünk klakulását szabotálni, gátolni igyekeznek — szegyezte le Iljan dr.

— Azon lesznek, hogy feleljem a rendőrség személyzetének létszámát. Folyó év végéig szakembereket akarok nevelni, hogy ezáltal biztosítsam az intézmény normális egyensúlyát, helytosságát a további fejlődéshez.

— Kérem a lakosság támogatását, hogy híven tartsák elegendet megbízotásomnak, hogy a rendőrséget olyan intézményé emeljem, mely a közönség melegegésére teljesíthesse feladatát abban a demokrátiuss szellemben, melyet kormányunk képvisel — fejezte be nyilatkozatát a kolozsvári rendőrség új főnöke.

A KOLOZSVÁRI VASAS SPORTEGYESÜLET

november 24-én este 9 órai kezdettel rendezi meg az Egye emi Diakházban reggeig tartó

MŰSOROS

TÁNCSTELYET

a köve'kező művészek felléptével: Krémer Manci, Lőrincz Zsuzsa, Wojticzky Elvira, Bokor Iona, Szabó Ica, Topán Lulu, Asztalos Ibolya, Andrási Márton, Horváth József, Kallós József, Szabó Zoltán és Kanusi László.

Konferál: Fekete Sándor.

Kitünő jazz- és cigányzenekar — Elsőrendű büffé. — Hideg és meleg étel. — Megjelenés utcai ruhában.

Szállítási ügyekben forduljon bizalommal

Transcolectiv

szállítási vállalat, Szabadság-tér 27.

Telefon: 617.

Csütörtök 1945. nov. 22. kát. Cecília. Prot. Cecília. Előem. Toloth 17.

H I R E K

100 kel 6 óra 55 perckor 16 óra 2 perckor nyugszik. ahoid kel 18 40 órákor es 10 8 órákor nyugszik.

VILÁGOSSÁG

A Romániai Magyar Népi Szövetség központi naplaja Szerkesztőség és kiadóhivatal. Kolozsvár, Brassai-utca 7. Távbeszélő 253

Kalinin 70 éves

A Szovjetunió Legfelsőbb Tanácsának elnöke, Lenin és Sztalin közvetlen munkatársa, nemcsak nagy államvezető, nemcsak nagy szabadságharcos, de a szovjet ember legteljesebb megismerésítője is.

Földműves családból származott. Tizenégy éves korában lépett a híres Putyilov-féle üzembe munkásnak. 1896-ban már Lenin mellett dolgozik. A forradalmárok belső lendülete mellett benne is megmutatkozik az a tanulás iránti vágy, amely a munkásmozgalom többi nagyjait is állító tanulásra serkentette.

Forradalmi munkásságáért több ízben került összeütközésbe az elnyomó cári hatóságokkal. Sem az üldöztetés, sem a deportálás nem rendítette meg azonban azt a hitét, amelyet falujából magával hozott és amelyet az esti tanfolyamok csak megacéloztak benne: a dolgozók felszabadulásának el kell jönnie, mert a történelem vastörvényei ezt parancsolják.

Az 1905-ös év már ismét az akkori Szentpéterváron találta, ahová a deportálásból került vissza. Folytatta a nép felszabadításáért indított földalatti munkáját és olyan kiváló vezetőnek bizonyult, hogy a szentpétervári forradalmi munkások élére állították.

Mint a szovjet állam Legfelsőbb Tanácsának feje, 1919 óta Kalinin szilárdan harcol a szovjetrendszer megerősítéséért, Lenin és Sztalin politikájának megvalósításáért. 1935-ben a Lenin-renddel, 1944 márciusában a Szocialista Munka Hőse érdemrenddel tüntették ki.

Nagy s egyben nemcsak egyszerű alakja rokonszenves mindenkinek. Davies volt moszkvai amerikai követ. „Moszkvai jelentés” című könyvében egy emlékiratát írta le, amelyet a Szovjetunió e nagy férjével volt alkalma megismeri: Kalinin paraszti sorsban élő édesanyját látogatták meg egy faluban. Davies családjához pillantására, amellyel az ikonokkal és szentképekkel díszített szobában szótlanul nézett, Kalinin egyszerű nyugalommal kijelentette: „Nálunk komolyan veszik a vallászsabadságot”. Ezek után ebédhez ültek és Kalinin elnök egy tálból evett édesanyjával, azért, hogy az „ne higgye, hogy fia gőgös lett”.

A nagy keleti szövetséges állam elnökét hetvenedik születésnapja alkalmából számos vezető külföldi politikus, közöttük Groza Péter miniszterelnök is, táviratban üdvözölték.

A VÖRÖS HADSEREG MUZEUMÁBA KERÜLT A BERLINI ZSÁKMÁNY. A Vörös Hadsereg központi muzeumában most állították ki azokat a tárgyakat, amelyeket a néci legyőzött fővárosában, Berlinben zsákmányoltak. Kiállításra került többek között az a háromméteres bronzsas is, amely a birodalmi kancellári palota bejáratának díszítésére szolgált. Karmaiban horogkeresztet tart. Köszömlére tették ki azt az órási földgömböt is, melyet egykor Mussolini ajánlkozott Hitlernek. Érdeklődés, hogy mindegyike három országot tüntet fel: Német-, Olasz- és Spanyolországot. És eljutott Moszkvába a nagytoke és a fasizmus örök barátságának jelképe, egy acélkabelekből készült vesszőnyalab is. Ezt a Tyessen-érdekltség adta ajándékba annakidején Hitlernek.

JÖN! JÖN!

A VÖRÖSKERESZT EGYLET TEADÉL-UTÁNJAL A Román Vöröskereszt Egylet kolozsvári fiókjá november 22-én, december 6-án és december 20-án mindig délután 4 és 9 óra között az Egyetemi Diákházban teadélutánokat rendez. Mindenkit szeretettel meghív és szívesen lát a rendezőbizottság. Vegyünk részt a teadélutánokon, segítsézzük ezt a jóbékonyági egyletet és iratkozzunk be tagjai sorába. Evi tagsági díj 300 lejtől felfelé.

LUCIAN-BLAGA ELŐADÁSA AZ ARLUS-BAN. Pénteken, november 23-án délután 6 órákor a Diákház nagytermében Lucian Blaga professzor, a Román Akadémia tagja tart Titulescuról, a nagy államférfiről előadást. Felhívjuk a magyar közönség figyelmét is erre az eseményre, amely a következő előadásra, mert az előadó Titulescu benső barátai közé tartozott és tagja volt a diplomáciai testületnek.

A MAGYAR TANNYELVU ALLAMI KERESKEDELMU LEANYLICEUM igazgatósága meghívja a szülőket, az iskola pártfogóit és mindazokat, akik az iskola érdekében eddig le tevékenységet fejtettek ki, a november 25-én, vasárnap délelőtt 11 órákor az iskola épületében (Bartha Miklós-utca 19) megtartandó iskolaszéki alakuló közgyűlésre.

(*) CSIZMÉDIÁK, CIPESZEK, akik megrendelésre dolgoznak hozott anyagból, megtesznek a 1200-000 rendkívül adó alól. Az elvégzett munka igazolása végett egy nyilvántartást kell vezetnünk. Erre vonatkozólag felvilágosítást nyújt Jutányos feljtelek mellett az „Organizátor”, Bartha Miklós-utca 13, I. emelet délután 3-6-ig. Ugyanott adófelhívásokat elkészítünk.

SZOLGÁLTATOS GYÓGYSZERTARAK: Fortuna (Szabadság-tér 33), Hygea (Széchenyi-tér 32), Victoria (Horea-ut 47), Opera Malinovsky-tér 1). Egész újjel szolgálatban: Fortuna (Szabadság-tér 33) és Victoria (Horea-ut 47).

AZ ATOMBOMBA KERDESE napok óta tartja izgalomban a világ közvéleményét. Ebbe a kérdébe világít be a Népvédelem szombaton rendezendő előadása, melynek tárgya: „Az atombomba kérdése a tudományban és a világpolitikában”. Az előadást románul és magyarul tartják meg. A románnyelvű előadás szombaton délután 4 órákor kezdődik a Vármegyeháza nagytermében, előadó dr. Vescan Teofil kolozsvári egyetemi tanár. A magyar nyelvű előadás színpén a Vármegyeháza dísztermében szombaton délután 6 órákor kezdődik. Az előadás keretében a probléma népszerű tudományos részét dr. Fényes Imre egyetemi tanár ismerteti. Utána az atombomba világpolitikai hátterét ismertetik.

(*) ORVOSI HIR. Dr. Filip Victor rendelést óráját megváltoztatta. Rendel délután 4-7-ig. Erzsébet-ut 10. szám. I. emelet.

December 8-án és 9-án este 6 órákor

VEGYIPARI VÁLLALATOK FIGYELMÉBE! A kolozsvári kereskedelmi és iparkamara felhívja az összes vegyipari vállalatok figyelmét az 1945 november 6-1 254. sz. hivatalos lapban megjelent 50.809 számú kereskedelmi és iparügyi minisztériumi határozatban foglaltakra. A fenti rendelet értelmében bármilyen nagyságu hajtóerővel és munkáslétszámmal rendelkező vegyipari vállalat 1945 december 1-ig köteles az iparügyi felügyelőséghez a következő adatokat írásban (3 példányban) bejelenteni: a) A vállalat létesítésének és működése megkezdésének időpontját. b) A vállalatnál időközben eszközölt átalakítások adatait. c) A vállalat műszaki leírását. d) Az alkalmazottak utolsó fizetést jegyzékének másolatát.

(*) A „HERMES” éjjeliőrzi vállalat évesi mindazon becsültetés és garanciaképes embereket, akik éjjeli őrzésre vállalkoznak, jelenlegesenek délelőtt 1-2 között a Hermes-irodájában a Kereskedők Egyesületében Malinovsky-tér 12.

A volt Gólya-áruház épületében megnyílt Friedmann Herman óra- és ékszerüzlete. Arany- és ezüst ékszerekben, valamint dísztárgyakban nagy választék. Arany- és ezüstszerzés.

Ujjászervezik a Kolozsvári Önkéntes Mentőegyesületet

KOLOZSVAR, november 21. A Kolozsvári Önkéntes Mentőegyesület ujjászervezése érdekében megtörténtek a kezdeményező lépések. A Mentőegyesület helyiségében vasárnap megtartott értekezleten dr. Ramneantu Péter városi főorvos beszámolt arról, hogy dr. Poenaru betegsegélyzőpénztári orrossal sorra járta a kolozsvári gyárakat és nagyobb üzemekeket, amelyek készségeel ajánlottak fel anyagi támogatást ahhoz, hogy mentőkoszt lebeszen beszerzsi, amely a Mentőegyesület működésének alapfeltétele. Az értekezleten elhatározták, elkérik a város polgármesterét, járuljon hozzá ahhoz, hogy a Mentőegyesület javára a futballmérkőzések, a sportmutatványok, valamint a mozki és szórakoztató előadások jegyeit — a színházi jegyek kivételével — öt-tíz százalékos külön illetékkel terheljék meg, a várostól pedig évenként legalább egymillió lej készpénzadományt kérnek. Felkéri a Szaknapszót, a Kereskedők Egyesületét, a Kisiparosok Szakszervezetét, a nagyipari vállalatokat, ipartelepeket, hogy adományalkal segítsék elő a mentőszolgálat működésének megkezdését. Tervezik azt is, hogy a mentők javára külön bélyegeket bocsátanak ki. A gyűjtési és szervezőmozgalom lefolyta-

tására bizottságot választottak, amelynek tagjai dr. Alexandru Pop egyetemi tanár, Chiciudeanu György polgármester, dr. Pogaceanu főispán, Athanasiu tábornok, hadtestparancsnok, dr. Tatar Coriolan egyetemi tanár, az egészségügyi szakszervezeti tanács elnöke, továbbá a kézműiparosok szaktanácsának elnöke, a kolozsvári kereskedelmi és iparkamara elnöke, a Nemzeti Bank kolozsvári fiókjának igazgatója, a rendőrprefektus, a Schull kendergyár, Acélárugyár, a Dermata, a sörgyárak igazgatói, dr. Poenaru betegsegélyzőpénztári főorvos, dr. Toganel orvos, a Mentőegyesület vezetője, a Népvédelem részéről dr. Leibovici Marcell, a Kommunista Párt részéről Valda Vasile, a Szocialdemokrata Párt részéről Bruder Ferenc városi tanácsos, Kurkó Gyárfás a Magyar Népi Szövetség elnöke, Tudor Bugnariu professzor a Hazafiak Egyesülete képviselőjében, Cosma, a Nemzeti Demokrata Arconval vezetője, a gyógyszerészek kollégiumának vezetője, az újságírók szakszervezetének egy tagja és a városi főorvos. Ez a bizottság két hét múlva ül össze, amikor beszámol az elvégzett munkáról és elkészíti a Kolozsvári Önkéntes Mentőegyesület közgyűlését is.

December elején kezdi meg működését a Székelyföldi Magyar Színház

MAROSVÁSÁRHELY, november 21. A Székelyföldi Magyar Színház szervező munkája olyan mértékben haladt előre, hogy működését előreláthatólag december tizedikén megkezdheti. A kultuszminisztérium a MNSz közbenjárására Tompa Miklós nevére már ki is adta a színházi engedélyt. Engedélyezték továbbá tizenhét külföldi állampolgárságu színész szerződését — többek közt Somlay Arturét, Görbe Jánosét, Bihari Józsefét, Sallay Kornéliát, Anárási Mártonét is. A kultuszminisztérium huszmillió lejes

támogatást szavazott meg s ebből a színház igazgatósága két és félmilliót már közzhez is kapott. Az anyagi alapok megszüldítésére több gyűjtő-bizottság szerveződött, melyek sorra járják az iparvállalatokat, kereskedőket, szabadfoglalkozásukat, hogy tehetségükhöz mértén járuljanak hozzá a színház anyagi biztonságához. Eddigi megállapodások szerint a Székelyföldi Magyar Színház, marosvásárhelyi idénye alatt, a Közművelődési Ház nagytermében fog játszani.

A MAGYAR NÉPI SZÖVETSÉG központi irodájába megérkezett az alábbi műhelyetemi határozatok utlevelai: Radványi József, Selényi Erzsébet, Póczy Erzsébet, Székely Ildikó, Madorcsa Jolanda, Kovács Tibor, Belle Ernő, Károvcics Antal, Czeller Zoltán. A vizum megszerzése most folyik. A helyegköltésékre nevezettéktől személyenként 18.000 lejt kér a Magyar Népi Szövetség központi irodája.

A VÁROSI KÖZÖZEMI ALKALMAZOTTAK SZAKSZERVEZETÉNEK Tisztelegő Bizottsága felkéri az alábbiakat, hogy november 22-án, pénteken délután 4-5 óra között tartogatási eljárás lefolytatása végett a szakszervezet helyiségében jelenjenek meg: Brandszóth János, Tasnádi János vizuizemi alkalmazottak, Balika János gégyári munkás, Kovács Lászlóné volt villanyüzemi tisztviselő. A szakszervezet egyben felkéri mindazokat, akik nevezettek multbeli magatartását illetően terhelő adatok birtokában vannak, hogy azt zárt borítékban, olvasható aláírással ellátva, közöljék a szakszervezet titkárságával.

(*) AZ EGÉSZSÉGÜGYI ECONOMAT tagjainak figyelmébe! Cukor és bab átvehető Butyka Rt.-nél, Szentgyház-utca 4. szám alatt. Mindazok, akik kenyér- és ételanyagjelket még nem adták be, hozzák magukkal.

A DIÁKHÁZ nagytermében

VERSENYTARGYALÁSI HIRDETÉNY. A Magyar Előadásnyelvű Román Allami Tudományegyetem nyilvános versenytárgyalást hirdel honetani építészeti részben szükleges vegyütor- és fabutermékekra. Az ajánlatok beadásának időpontja: 1. Vegyütor munkák: 1945 november hó 30-án délelőtt 9 órákor. 2. Fabutermékek: 1945 november hó 30-án, délelőtt 11 órákor. Az ajánlati irrlapok és tervek beszerzhetőek az Egyetemi Gazdasági Hivatalnál Marosvásárhelyen (volt Hadapróktórház) és Kolozsváron, Schütz János-utca 11. szám alatt.

(*) HAZASSÁGI HIR. Papp Irénke és Fabritius Gyula folyó hó 24-én, szombaton délután 5 órákor tartják esküvőjüket a szent Mihály-templomban. Minden külön értekezten helyett.

Életfogytiglani börtönnel büntetik a tiltott fegyverviseletet

A belügyminiszter felhívása az ország lakosságához

BUKAREST, november 21. (Rador) A belügyminisztérium felhívja az ország lakosságának figyelmét arra, hogy mindazok, akik jogtalanul tartanak maguknál löfegyvereket és löszert, a legelsőbb következményeknek teszik ki magukat. Az engedély nélküli fegyvereket és löszereket azonnal be kell szolgáltatni a csendőri vagy rendőri rendelkezésükre. Mindazokat, akik a jövőben engedély nélkül fegyvert és löszert tartanak maguknál, életfogytiglaniig terjedő elzárással büntetik.

(*) KÖSZÖNETNYILVANTAS. Ezuton mondunk hálas köszönetet mindazoknak, akik felejtéhetetlen jó férjgem, Balogh Béla temetésén résztvettek és fájdalmunkban oltottak. A gyászoló család. AZ EGÉSZSÉGÜGYI SZAKSZERVEZET felhívja orvostagjait, hogy azonnal jelentkezzenek a szakszervezet irodahelyiségén, Unió-utca 8, első emelet.

AZ ALLAMI MAGYAR SZÍNHÁZ MÜSORA:

Csütörtökön, november 22-én este 6 órákor Sulamith.

EMYRO hipnotizőr és szuggesztiór előadása.

KOLOZSVÁRI MOZIK MÜSORA: CAPITOL-MOZGÓ: A három testőr. Dunas híres regényének zenés paródiája. (3, 5, 7, 9). Vasárnap délelőtt 11 órákor. CORSO (volt Edison) MOZGÓ: A remény hűze, Olasz filin. (3, 5, 7, 9). SELECT-MOZGÓ: Főjgem vezeti a vizsgátoit. (3, 5, 7, 9). MUNKAS-MOZGÓ: Az Ifjúság álma. Főjld-erő műsor. (3, 5, 7, vasár- és ünnepnapokon: délelőtt 11, délután 3, 5, 7 és 9). ROYAL-MOZGÓ: Egy eskő és más eskő. Főszereplők: Tolnay Klári, Jávor Rajnay Gábor. (3, 5, 7, 9). JEGYELŐK: délelőtt 11 és 1 óra között. Telefon 2. URANIA-MOZGÓ: Málta ház. Főszereplők: Viviane Romance és Dallo. Színelőző világhírű „Fortuna-títo” mutatja be rízes mutatóvanyait. (3, 5, 7, 9).

Józsa Béla, az erdélyi szabadságharcos szelleme utat mutat

Magyarországi Krónika

KOLOZSVAR, november 21. Katonák, csendőrök, detektívek és néhány hű barát kísérete utolsó útjára ezeltől két évvel Józsa Bélát. A vértanúhalált halt székely szabadságharcos ugyanarra a sorsra jutott, mint elődei, akik ezen a földön földet, szabadságot és emberi jogot követeltek népeiknek.

Ami tragikus temetés óta megdőlt a népeket leigazni akaró fasiszta hadigépezet. Hurokra kerültek a háború létrehozói, a nemzetközi reakció szülte fasiszta véres, szorító bilincset szétépte a népek szabadságvágya. A dolgozók ezrei ma szabadon emlékeztethetnek meg hőseikről, akik életüket adták szabadságukért. Józsa Béla emléke, harca, írásai és intése feltéve őrzött kincsévé vált ma a feltámadó népi tömegeknek. Józsa Béla szelleme ma is győzelmes fegyver azzal az álnok törekvéssel szemben, amellyel a népek ellenségei az együttélő nemzetiségek egymásra uszításával újabb háborus tűzfészket akarnak teremteni Erdély földjén.

Lássuk a lássák megegyezésre a tévedések is ennek a harcoss munkáshősnek az életét, amely most és örökre, mint a sötét verembe beragyogó napfény, utat mutat a győző seregeket gyűjt a haladás zászlaja köré.

— Zord sorsu, szegény székely földműves gyermeke volt a férjem — mondja csendesen özvegy Józsa Béláné, akit székely lakásán felkerestünk férje halálának második évfordulója alkalmából. Mint minden szegény falusi embert — folytatja —, már mint serdülő gyereket városra küldték kenyeret keresni, ahol évek át silány napszámos kenyéren élve, korán megismerhette osztályát, a munkás-ság helyzetét. En már mint kiforrott, öntudatos munkást ismertem meg, aki a szakszervezeti mozgalom s a mindennapos nehéz munka elfoglaltsága mellett éjszánkánként könyvekbe temetkezett.

— Igen, emlékezünk rá — törtük meg a pillanatnyi csendet. Elsők között volt, aki a tudás vágyából következett éleslátásával felismerte a hódító fasiszták háborus terveit.

— Hogy mennyire hitt az igazság zsarnokság felötti győzelemben — magyarázta tovább Józsa Béláné — azt ezek a papírok igazolják leghívebben.

Elénk tette a Józsa Béla bujdosása alatt írott jegyzeteit. Meghatottan olvasuk Józsa Béla ígét.

— Tizenhét esztendeje nem lettem hűlen a magamnak, népemért tett fogadalmhoz: hogy küzdök a fasiszta ellen — írja —, majd kemény bírálatot mond azokról, akik a hitleri örület szolgájává tették a magyar népet.

A jegyzetek élénk figyelemmel vetítik elének a bujdosása alatt zajló politikai eseményeket. Írójuk a sötét padlásokról és pincékből is tisztán látta a világ menetét. Hallotta az abszesszín anyák sikoltását, látta a feldarabolt ukrán és orosz gyerekek vérének s hallotta a szamosfalvi börtönökben kintott erdélyi szabadságharcosok jajkiáltását, amiből majd később ő maga vette ki legjobban a részét. De a hite egy percre sem rendült meg, legfeljebb egyéni

kellemetlenségnek tartotta, ha őt is elfogják majd s kegyetlenül megsanyargatják. Tudta, hogy a történelem fejlődését semmi sem állíthatja meg s hogy majd diadalmaskodni fog a népek igazsága.

A jegyzetek, bár csak töredékek, híven tükrözik Józsa Béla multban kifejtett munkásságát. A Marosvölgyétől Szatmárig, Resicától Kolozsvárig mindenütt ott volt a tömegek közt s öntudatot hirdetett a lelkeket méltelyező neveléssel szemben.

Nagybányán, Segesváron, Petőfi emlékműveinél évről-évre megjelent s koszorút tétetett arra a sírra, amely a felszabadulás szellemét jelentette a bányák mélyén szinylődő bányászoknak s a falvak tömegeinek egyaránt.

— Nincs, nem lesz és nem volt hétköznapom, vasánapom, családi életem — írja naplójában —, ami mentesített volna ettől a harctól. Szóval, irásban, tettben, példaadásban, alul az ismeretlenben s fent a vezetésben, szabadon vagy bent a börtönben nem találom magamban megtorpanást, ingadozást. Tanum mindekre az a sokszáz névtelen harcosa a szabadságnak, akik szerte Erdélyben velem küzdenek

anélkül, hogy nevüket is ismerné az ország.

Az 1943-ban börtönbe vitt sok-sok munkatársa lefogásáról így ír Józsa Béla egy helyen:

— Pontosan tudom, hányan kerültek be. Borzalmas érzés nézni egy munka összeomlását. Borzalmasabb, mint a félelem, hogy az embert lefogják.

— Az én szabadságom csak addig terjed — írja a jegyzetek vége felé —, míg ellenfeleim ügyetlenek. A kopók százai járnak a nyomomban, tizedesek, leventék, besugók és én mégis rendületlenül hiszem, hogy az én négyszáz lakosu udvarhelyi falum felszabadul.

Józsa Bélának ekkor már csak néhány napja volt. A külvárosi szegénynegyedek védő rejtkeiért ártotta az emberi becste lenség; elárulták. Vérszomjas zsoldárok több mint kétszázadei keresés után győztesen vitték Szamosfalva kinzókamrái felé, ahol több mint kétheti embertelen kínzás után meggyilkolták. A magának s a népéért tett fogadalmát a kínzó láncok szorításai közben sem szegte meg, mint tüzes trónra feszített nagy őse Dózsa György.

BALAZS PÉTER

Hivatalosan jelentik:

103 letartóztatás történt a november 8-i bukaresti zavargásokkal kapcsolatban

BUKAREST, november 21. A beügyminisztérium a november 8-iki fasiszta reakciós támadással kapcsolatban az alábbi hivatalos közleményt adta ki:

Szemben azokkal a reakciós körök által terjesztett hírekkel, melyeket ugyanazok a szervezetek terjesztenek, akik a november 8-iki zavargásokat és vérengzéseket a Palota-téren elkövetették, a beügyminisztérium a következőket közli:

Hivatalosan megállapított adatok szerint a november 8-iki eseményeknek 11 halottja

volt. A sebesültek közül időközben még meghalt 3. A kórházakban ápolt sebesültek száma 75-re emelkedett. Eddig 108 személyt tartóztattak le.

A letartóztatottak a fővárosi katonai törvényszéken találhatók, ahol az egészségügyi hatóságok kihallgatják és átrostálják őket. Minden a jelen közleményben foglaltakon kívüli állítás teljességgel hamis és azoltól a gyilkos, reakciós elemektől származik, akik a nép és a demokratikus rend ellenségei.

Az Egyesült Államok szárazföldi hadseregének Eisenhower, a tengeri haderőknek Nimitz lett az új vezérkari főnöke

WASHINGTON, november 21. (Rador) Truman elnök Dwight Eisenhower tábornokot nevezte ki az Egyesült Államok vezérkari főnökévé a távozó George Marshall tábornok helyébe. A haditengerészet vezérkari főnöke Nimitz tenger-

nagy, a csendesóceáni flotta eddigi parancsnoka lett King tengernagy helyett.

Eisenhower tábornok utóda, mint az Európában állomásozó amerikai megszálló erők parancsnoka, MacNauney tábornok lett.

A vásárhelyi képzőművészeti kiállítás tanulságai

A vásárhelyi napoknak voltak művészi és irodalmi eseményei is, mégpedig az irodalmi estély és a képzőművészeti kiállítás. A Kulturpalota sok nagy művet látott kiállításban 8 erdélyi festő és egy szobrászművész sorakoztatta fel legújabb terméseit: egyrészt lehiggadt életszemlélet-szülte akvarell-idilleket, női arcképeket és pástort-fü-fejeket, másrészt az irrealitásba csapó színek és vonalak téboly küszöbén fogant és megrögzített viziót — kimondhatatlan gazdagságban és változatosságban. A kiállítás egy új erdélyi Nagybánya, Dés előretörését s egyszerűségeit egy „valóság” látáshoz elragasztotta, látomásos művészcsoporthoz adalmas bemutatkozását jelentette. Közülük Kovács Zoltán nyugtalanító, démoni, kírívó „programtől” és „valóság” távolálló szinkráprátival a legmerészebb festői fordalom zászlóvivőjének bizonyul. A javakorabeli Mohi Sándor tompább színekkelésével, erősebb vonalazó-kezdéssel alkotott képírásai egy eddig nem kellőképpen méltányolt erdélyi művészt emeltek elővalba, különösképpen féltényeseregjű, szinte gígászi önarcoképpel érte el a legnagyobbak közé sorolást. Ince János nem annyira két kétes belsőitelli, őszintellennék tűnő önarcoképpel, mint inkább középkorias városvizióval, főleg szerencsésen primitív hangot, régieskedően összehangolt déli belváros-képpel bizonyult méltó tarsulnának. Mindhármukat közös nevezőre hozza a lélek fénytörő-készülékének szabados-expresszionisztikus kezelése.

Vásárhelyt Bordeny András és Beno József képviselték; a rokoni színek közöttük éppoly nyilvánvalóak, mint a déli Mohi és Kovács között. De ők az előbbiek monumentálisra törekvő, szélesen száguldó esztétizálásával és látomásosságával szemben bizonyos megállítást és közvetlenséget lehellő irányt szelgálnak. Bordeny András a portré tévedhetetlenül hűles és higgadt mestere. Két fő műtanulmánya és egy akvarell-tája eddigi

teljesítményein alkalmasint tulmutat. Beno József a lírai tájfélmény néhány finom alkotásával szerepel.

Nagy Imre négy vadonatúj akvarellje egy merőben külön uton jár, de soha el nem tévedő nagy mester jókedvű alkotásával, az új életet kostogató lélek derűje árad belőlük; hatalmas festői „pillanatfelvételek”. Fajetszetei egy jelentőségteljes, de tán multtá vált korszakának emlékjelei.

Ugyazólván önálló kiállítás a kiállításban a nagy kolozsvári magányos: Szolnay mester mintegy tíz műve. A külső terem könyvnyű csettelt felrakott, lehelletes, egy-egy árnyéktól, bágyadt napfolttól, vagy ősz lombtól ihletett tájképek szinte monomániásan csak az árnyalatkülönbséget keresik s mint ilyenek az impresszionisztikus festői öncélúság — hogy ne mondjam part pour part — határ-csettelt. A belső teremben elhelyezett két tömörebb, sürűbb és anyagszerűbb képe mellett azonban az utóbbiaknak szinte előtanulmányává könnyebbülnek... Vörösisplkás önarcoképe a legnagyobb francia ösöklével veheti fel a versenyt; a belső sugárzó életerő a meg nem pihenő, állandóan előreműködő alkotókedv szimbóluma.

A másik kolozsvári, Nagy Albert, egyetlen a kiállítás közt, aki „cselekményt”, „irodalmat” vesz esztétére. Nem véletlen, hogy képe a falóságig színtelenek, hogy látomásai nem színesítettek. Mégis mi benne a vonzó és előremutató? Valami gyermeki esztétizáló-kezd, a dolgok ártatlan-primitív-világa felfogása, melyben egy havas fán üldögélő árva varjú is mesét képes árasztani. „Apokallipszis”-a azonban tulontul „irodalmat” sikerült; a két orosz harcoss portréja a két apokalliptikus angyalról sokkal közvetlenebbül idézi az elzúgott háborút s a velejáró dolgokat.

Az egyetlen szobrász, Benczédi Sándor, némileg a délek rokona. Tompa faragott masszív kövel valami magyar őstörténetet

Budapesti jelentés szerint Tildy Zoltán, az új magyar miniszterelnök kijelentette, hogy a kormány célkitűzése az, hogy minden magyar ember nyugodtan végezhesse munkáját a tiszta demokrácia alapján felépülő Magyarországon. Az új kormány szeretné, ha a béke megkötése után Magyarországot felvenné az Egyesült Nemzetek sorába, annál is inkább, mert az ország méltó lesz arra, hogy helyet foglaljon ebben a közösségben.

Huszonöt esztendő s a Szinyey Társaság. Ebből az alkalomból nagy szabású kiállítást rendeztek Budapesten, melyen az elhunyt nagy mester 165 művét helyezték közszemlére.

A magyar fővárosban diploma-iskola nyílt meg. A két éves tanfolyamra az új hallgatók vettek fel alapos írási-vizsga után. Az újrendszertől iskola tantervekkel köztársasági szereplés a nemzetközi jog (nemzetközi büntető- és magánjog, magyar közjog, Magyarország külpolitikájának története, egyetemes diplomáciatörténet). De a jelölteknek vizsgáznok kell közgazdaságtanból, sajtópolitikából, vámpolitikából, leíró és gazdasági földrajzból, külügyi közigazgatásból és társadalomtanból is. A hallgatóknak semmiféle iskolai végzettséget sem kellett bizonyítaniuk.

A budapesti Operaház Csajkovszky Pique Dame-ját mutatta be az elmúlt héten, melyet a nagy orosz zeneszerző Puskin novel-lája alapján készült szövegkönyvre komponált. Az opera főszerepeit Bazilidesz Mária és Udvardy Tibor énekeltek.

Száz budapesti romházat felrobbantattak. Ezek annyira megrongálódtak az oszirom idején, hogy veszélyeztetik a járókelők és lakók életét. A felrobbantandó házak lakóinak elhelyezéséről megfelelően gondoskodnak.

Vasárnap adták át a forgalomnak a Petőfi-pontonhidat, amely az Erzsébet-híd romjait mellett épült fel és az autóbusszforgalom megkönnyítését célozza. Az épülő Kossuth-híd pillére már készen van és már megkezdték a vasszerkezet szerelését.

A borsodi bányászok memorandumban követelték a Magyar Kommunista Párttól, hogy teljes erejével szálljon síkra a bányák államosítása érdekében.

Budapest legújabb filmsztárja: Toscanini. A nagy olasz muzsikus életéről készült rövid film zsufot házak előtt fut a magyar főváros filmszínházaiban.

lehelnek, többezeréves ázsiai hálványok és istenek ivadéka.

A kiállítás tárgyi, tartalmi részét illetően szembevetjük, hogy az élenjáró erdélyi képzőművészek ugyazólván az „Eva Műkereskedés”-szerű intézményekbe számítottak minden jelző és propagandát. Nincs a kiállított alkotások közt egy is, mely valami telt vagy tant, hirdető, még a Mohi Sándor „Forradalma” is, a csendőr fenyegető árnyékával és őrző némberevel, csupán valami döböntő fényközlelésnek látszik.

S ezen a ponton nem állhatjuk meg, hogy ne vessünk egy összehasonlító pillantást a jelen erdélyi irodalmának jellemző tüneteire. Az irodalmi hangadók ugyanis — a belső látomásokat kivéve s magukat a lemrhető valóságától és naturalista programtól távol tartó, csak kiválasztottak műterésére apel-láló festőkkel szöges ellentétben — az íróktól nem kevesebbet kívánnak, mint hogy lehetőleg tömönatokban és feltétlenül a jelen valóságáról írjanak, felvilágosító, népművelő célzattal s hogy művelket az élő idővántatos selejtezés szűrőjének kikérülésével, egyenesen a kultúrúra szomszja elhanyagolt tömeg közé juttassák...

A képzőművészet jeles s az irodalom hangadói közt mutatkozó eme gyökeres irányúság cikázó fényt vet a lelkekben uralkodó káoszra. Az irodalom tudvalevőleg minden korszakban nemhogy a képzőművészet mögött járt volna, hanem gyakran előtte száguldott. Felvetődik most már a kérdés, hogy a Vásárhelyen felvonult, merőben egyéni utakon járó, individualizmussal s megvadászható festők és a politikai lehellődetést követelő irodalom között melyiknek van igaza, melyik mondhatja magáról joggal, hogy haladó? E kérdésre feleletet lehet most is adni, bármily magasról a bármily csaihatatlannak látszó is. A végző választ mégis az a könyörtelen idő adja meg, mely nem ismer polgári és paraszti urat s azolt — csak tehetséget. S az időnek ezt a döntőbírói tisztét — hogy mást ne említsünk — ma már a Szovjetunióban is számon és tisztelőben tartják.

JEKELY ZOLTÁN

Biztosan érdekli!

A Szovjetunió magánjogának alapelvei

Ira:

Szászy István egy. tanár.

Józsa Béla Athenaeum kiadása.

Kapható az Athenaeum könyvesboltjában és az összes könyvkereskedésben.

ÖRÖKZETEK

és

ÖRÖKLAKÁSOK

1 és 2 szoba komforttal legkésőbb május beköltözésre a Horeauon e adók. Házvétel, ház-ladás gyors, díszkrét, megbí-ható.

„Express” Irod., Kőte u. 2

Kétszobás

összkomfortos v llanegyedben lévő, azon nal beköltözhető lakásomat elcserélném

központban lévő 1 szoba öszkomfo tossal. Cim: klla lóban.

APRÓHIRDETÉSEK

Előfizetési díj egy hónapra 1000 lej.

Apróhirdetések szavankint 50 lej, legkisebb hirdetés 500 lej. Állást keresőknek szavankint 40 lej legkisebb apróhirdetés 400 lej. A kiadóra címzett és jelítség leveleknél 50 lej pótdíj fizetendő. Kereset hirdetések négyzetcentiméterenkint 120, 140 és 160 lej. Szöveg-hirdetés (h-rek között) szavankint 120 lej. Közgazdasági közlemények szavankint 150 lej. Nyiltír szavankint 200 lej.

ADÁS-VÉTEL

VESZÉK és eladók mindennemű férfi és női ruhákat, téllkabátokat és női kosztümöket, ágyneműt, fehérműt és lábbelit. Weisz, Malom-utca 10. 14523

ÓCSKA ölmot, rézfűrdőhengert, gázcsövet, radiátort és kazánt veszek. Árpád-ut 13. 14804

SZÖNYEGEKET, aranyat, ezüstöt kereskedőtől is Wallerstein vásárol Korniss-utca 1, Telefonpalota mellett. 15000

ELADÓ egy jókivitelű kombinált szekrény és rekapie, egy olcsó festett háló és több más használt butorok. Móccok-utja 6, Kiss asztalos. 15225

VESZÉK használt rómköveket. Cim: Szentgyörgy-utca 34, I. emelet. 15230

RADIÓT veszek, újabb típusú, esetleg nem üzembérelt vagy lámpanélküli. Címeket kérem leadni a kiadóhivatalban „Radió” jellegre. 15263

GOLYÓSPRÉST veszek. Kiss, Szappan-utca 9. 15267

HASZNÁLT ruhát, fehérműt, bakancsot veszek, eladok. Balázs, Unió-utca 12. 15329

VARRÓGÉPEKET, kötőgépeket, szemfelszedőgépeket, tüket legolcsóbban vásárolhat Weisznál, Horea-ut 56. 14793

MAJDNEM új fekete férfi öltöny eladó. Brassai-utca 9, ajtó 5. 15387

FEKETE férfinarág, viharkabát és 37-es női lakkcipő eladó. Cim a kiadóban. Gr

ELECTROMOTOR 0.5 HP, 220-380 V, 1400 ford., megvételre keresek. Eszterházi-utca 12-14, I. em. Délután 4-6 óra között. 15399

ELADÓ Czako Zsigmond- (Heltai) utca 40 alatt 1 darab legújabb típusú Ganz villanymotor 3.5 HP, 1 darab 40 cm. széles Abrichter fűrőgéppel kombinálva. 15451

UJ szüllyesztős Singer varrógép, diszmutkához alkalmas, felszereléssel eladó. Dohány-utca 16. 15452

PIANINO, kitűnő hangú, kereszturos, bécsi gyártmány jó állapotban eladó. Kert-utca 55-61. 15462

CHOVAN I. zongoraiskolát keresek megvételre. Kossuth Lajos-utca 29. 15463

KERÉKPÁRT megvételre keresek. Kossuth Lajos-utca 20, ajtó 1. Sándor. 154561

HARMAS szekrény 60.000 lejért, üzleti tülkrös vitrin 40.000 lejért, pultok 30.000 lejért, ágy, asztal eladó. Kossuth Lajos-utca 20, ajtó 1. Sándor. 15461

ELADÓ íróasztal hozzávaló szekrénnel és komplett szminkkészítő állvány, Farkas-utca 4, portánál. 15456

VESZÉK perzsa és gyári szőnyegeket, antik műtárgyakat és értékes szobadisz porcellánokat. Rottenberg, Timár-utca 10. 15388

FEHÉR vagy sárga plüss sezlonterítőt veszek. Cserey, Méhes-utca 83. 15471

VESZÉK magas áron antik és modern ezüst tárgyakat, antik butorokat, keleti szőnyeget, csipke sztórokat, kristályokat. Jókai-utca 12, ajtó 6. Déli időben. 15374

GYERMEKCIPIPÖT 2 párat 30, 31 számú, magasszárú, jókarban lévő keresek megvételre. Bérces, Bethlen-utca 27. 15376

HALÓ jókarban és két nagy láda eladó. Szondi-utca 20. 15377

PERZSASZŐNYEGET, márkás porcellánt, kristályt magas áron vásárol „Libertas”, Deák Ferenc-utca 40. 14797

PIANINÓT vagy rövid zongorát bérbe keresek. Vajda, Erzsébet-ut 8, I. 15481

HASZNÁLT ruhát, cipőt és fehérműt veszek és eladok. Dózsa György-utca 4, Zweig, udvarban. 15479

HASZNÁLT ruhákat és használt varrógépeket veszek és eladok. Grünfeld, Szabadság-tér 19. 15668

KEVESET használt, igen jókarban lévő 4 berszer fotel régi plüss buzáttal jutányosan költözködés miatt sürgősen eladó. Cim: Szentgyörgy-utca 2, I. 4. 15492

SZŐNYEGET és „Mit kössék, hogy kössém” c. könyvet megvételre keresem. Szent-egyház-utca 9, ajtó 4. 15491

SAMOTTAL bélelt vadonatúj szobakályha eladó. Értékeznél: Horea-ut 35, I. emelet 22. ajtó. 15197

BARNA férfi bunda szőrme gallérral sürgősen eladó. Dacsó szabóság, Unió-utca 4, I. emelet. 15482

EGY gázlámpa letrrel eladó. Székelyhad-osztály-utca 9, földszint. Nagyovits. 15488

HAZISZÖNTES vastag szőveget veszek. Gilovics, Szabadság-tér 17. 15187

FEKETE róka bunda teljesen új, bőrkabát szőrme béleléssel, bakancsok, rádió, fényképezőgépek, butorok eladók. Ezerem-utca 11, emelet 10. 15186

ELADÓK: egy szép osztálykályha, egy kábelhő asztali, 6 párnázott székkel, két láddal, vitrinrel, 260 ép tégla, keskeny üveges ajtó. Cal. Motilur 66, ügyvédi iroda, kapu alatt. 11550

FRAKK, szmoking, női aranyóra eladó. Mészáros-utca 14, II. 3. 15483

ELADÓK: átmeneti jó férfikabát, női ruha középtermetre, 1 rövid bolero bunda, 42-es fél férfi cipő, piros selyem mellény. Kovács János laboráns, Fűrő-utca 55, manzard, délután 2-4 között. 15504

JÓKARBAN lévő Singer varrógép eladó. Dózsa György-utca 4, Zweig, udvarban. 15479

EGY használt kanapé és két fotel eladó. Báthori-utca 3, kárpitos. 15469

ELADÓ egy villanyvonaloló, egy Fön gép és egy gyermek sportkocsi. Millitzné, Zápolya-utca 2, fodrász. 15497

EGY jókarban lévő gyermek sportkocsi eladó. Móccok-utja 15, cukrászda. 15496

ELADÓ kijátszott hegedű és csokolós varrógép. Budai Deleanu 46, délután. 15497

SIBAKANCS jó állapotban lévő, 43-as eladó. Farkas-utca 8, kapu alatt jobbra 2. ajtó, délután 1-4-ig. Gr

FEKETE férfi télikabát eladó. Szentgyörgy-utca 6, I. 13. 15505

ELADÓ barna róka-bó, férfiöltöny, gyönyörű bundanyag, festmények stb. Széchenyi-tér 1, I. 4. 15510

ELADOK és veszek kabátokat, öltönyöket, perzsákat, fehérműt, rádiót. Hához is elmegyek. Széchenyi-tér 31, Vele. 15524

OLAJFESTMÉNYEKET Blondal rámaiban vagy teljesen ráma nélkül, bronz szobrokat, szobal díszítőkat és antik dísztárgyakat vesz Rottenberg, Timár-utca 10. 15511

ELADÓ diófurniós kombinált szoba és ugyanott 4 darab káposztás hordó, íróasztal és egy könyvszekrény. Cim a kiadóban. 15506

EGY jól húzó paripa bérbeadó. Cim a kiadóban. 15509

ELADÓ rekamie-váz, cseresznyefa, furniros. Robáczky, Teleki Mihály-utca 15, 2-4-ig. 15503

GYERMEKKOCSI, sötétkék, mály, eladó. Budai Deleanu 69. 14562

ELADÓ plüss sezlonterítő és egy 37-es nőcipő. Petőfi-utca 13, Tóthnénál. 15528

KÉTSZEMÉLYES diván békebelet hordó húzáttal, ágyneműtartó fiókokkal, kitűnő állapotban 220.000 lejért eladó. Megtekinthető Deák Ferenc-utca 31 alatt a kárpitos-műhelyben. 15518

ZONGORA, jókarban lévő, eladó. Karollina-tér 7, I. 8. 15530

ELADÓ egy nagy kétféres főzőkályha, esetleg vendéglő részére is megfelelő, ugyanott egy 50 literes zománcozott fazék is. Szappan-utca 4, Bristol vendéglő. 15532

EGYSZEMÉLYES rekamie jókarban lévő, eladó. Dózsa György-utca 12, félemelet jobbra. 15535

MODERN konyhaberendezések, antik ebédökredenc és komód, gyermekágy és gyermekszék, kőrifa teleháló, kombinált festett háló, furniros asztalkák és székek, háromajtós festett szekrény, tonetszékek, egyes szekrények cinódk. Bethlen-utca 27, kapu alatt első ajtó balra. 15535

MEGVÉTELRE keresek összecuszkodható vaságyat. Gyulai Pál-utca 20, délután 2-3-ig. Gr

48 BASSZUSOS tangóharmonikát megvételre keresek. Szabó Imre fűszerkereskedő, Széchenyi-tér 6. 15516

ELADÓ egy mesterbrácsa és egy hegedű. Kötő-utca 4, földszint. 15515

TÉLLKABÁTOK eladók Hartó szabónál, Jókai-utca 11. 15519

ELADÓ egy magasszárú gumi vadász-csizma. Szabadság-tér 23, Rutexnél. 15520

PERZSA LÁBBUNDA kifogástalan állapotban eladó. Deák Ferenc-utca 14. 15521

ALKALMAZÁST KERES

TELJESEN egyedülálló 52 éves nő, belvárosi lakással rendelkezem, idősebb nyugtás vagy jobb iparos gondozását vállalnám. Cim a kiadóban. 15398

KÖZÉPISKOLÁSOK, érettségizők korrepetálását vállalom. Román nyelvórákat adok. Ligeti, Unió-utca 27, III. 15459

FIATAL nő házasvezetőnél állást keresek jobb családból való egyedülálló férfinél. „Megbízható” jellegre a kiadóra. 15526

ALKALMAZÁST KAPHAT

OKLEVELES táncművész állandó alkalmazást kaphat. Cim: Royal mozgó. 15386

FŐZNI tudó mindenest és egy küldőnc alkalmazást kaphat. Jelentkezni Royal mozgó, délután 3-9-ig. 15386

MEGBÍZHATÓ bejárónőt keresek. Többször-utca 18. 15339

EGY pár ember mellé keresek megbízható főzni tudó mindenest. Jókai-utca 25. I. emelet 9 ajtó. 15477

KÖTŐNŐ kerestelek. „Angora”-szalon. Unió-utca 8. 15484

A Dermata labdarugó, birkózó- és asztaliteniszcsoportja Temesváron

KOLOZSVAR, november 21. Jelentjük, hogy a Dermata labdarugócsapata meghívást kapott Temesvárról két mérkőzés lejátszására. Szerdán reggel az a meglepetés érte a börtöriakat, hogy a labdarugócsapaton kívül egyidejűleg meghívták Temesvárra a Dermata birkózó- és asztaliteniszcsoportát is. A kolozsvári csapat teljes egészében elfogadta a temesvári csapatok meghívását, péntek reggel autóbusszal utaztak Nagyvárdon át Temesvárra, Opatá Zoltán edző és Kinszki István intéző vezetésével. A Dermata labdarugócsapata szombat délután a Banatul csapatával, míg vasárnap a CFR együttesével mér össze erejét. A Nagybánya válogatottja ellen kitűnően szerepelt börtöri birkózók vasárnap délelőtt Temesváron a CFR ellen mérköznek, míg az asztaliteniszezők ellenfele szombaton a Banatul csapatára lesz, majd vasárnap Temesvár válogatottjával mér össze erejüket.

A Dermata Temesvárra utazó labdarugó-, birkózó- és asztaliteniszcsoportát ma állítják össze.

Összeállították a vasárnapi labdarugó műsort

KOLOZSVAR, november 21. A labdarugó alkerület tegnap esti ülésén Kolozsvár vasárnapi labdarugó műsorát a következőképpen állította össze: A stadionban délelőtt 10 órakor Vasas-Egeres, 12 órakor Orion-Ekszerészek, délután 2 órakor Sanitas-

Unirea. A városi sporttelepen délelőtt fél 11 órakor Victoria-CSSB, fél 1 órakor Dermata Haladó Ifjúság-Locomotiva, délután fél 3 órakor Univerzitatea-CFR. A Dornaja-pályán délelőtt fél 10 órakor Bőrösök-Ady, 12 órakor Schull-Sparta. A városi kispályán délelőtt 11 órakor KKASE-Ru-textil.

A kerékdombi Magyar Népi Szövetség csapata vasárnap Désen játszik bajnoki mérkőzést a Somesul ellen.

Sporthíradó

A szerda délutánra kitűzött Victoria-Dermata bajnoki mérkőzés elmaradt. A mérkőzést későbbi időpontban fogják lejátszani.

A Bőrösök tegnap délután a Fermeta ellen 1:1 (1:0) arányban eldöntetlenül játszottak. Góllövők Berkes, illetve Tassódi. A Bőrösök egyébként ma, csütörtökön délután nagy edzést tartanak, készülve a vasárnapi Ady elleni rangadó mérkőzésre.

A Vasas sportegyesület készülőbe a szombati nagy műsoros fáncestélyre, felhívja a bál rendezőt, hogy pénteken este hét órakor a Diákház előcsarnokában tartandó értekezleten feltétlenül jelenjenek meg.

A vasárnap Buzarestben lejátszott bajnoki mérkőzések eredményei a következők: Carmen-Ciocanel 4:2 (2:0), Unirea Tricolor-Venus 3:1 (1:0), CFR-Univerzitatea 6:1 (3:1), Sparta-Juventus 2:1 (2:0).

BUDAPEST, november 21. A vasárnap lejátszott bajnoki forduló eredményei a következők: Ferencváros-GyETO 6:0 (0:0), Haladás-Csepel 2:1 (0:0), K. Barátság-MTK 3:2 (2:0), Szentlőrinc-Szolnok 2:2 (1:1), UMTE-D. Madisz 7:1 (3:1), Dorog-EMTK 4:2 (3:2), Ujpest-Diósgyőr 4:3 (2:1), Vasas-Salgótarján 6:2 (5:0), Kispest-Törekvés 2:0 (1:0), HAC-Törekvés 2:0 (1:0), E. Madisz-Elektromos 7:1 (4:1), Szeged-B. Barátság 7:4 (2:2), Z. Madisz-Debrecen 1:1 (1:0). A bajnokság nyugati csoportjában a Ferencváros vezet 14, míg a keleti csoportban az Ujpest vezet 16 ponttal.

A vasárnap összes mérkőzéseken a csapatok egy perces gyászszünetet tartottak Fischer Mór, a nagy magyar sportvezető emlékezetére.

A Ferencváros és az Ujpest fölényesen vezet a magyar bajnokságban

BUDAPEST, november 21. A vasárnap lejátszott bajnoki forduló eredményei a következők: Ferencváros-GyETO 6:0 (0:0), Haladás-Csepel 2:1 (0:0), K. Barátság-MTK 3:2 (2:0), Szentlőrinc-Szolnok 2:2 (1:1), UMTE-D. Madisz 7:1 (3:1), Dorog-EMTK 4:2 (3:2), Ujpest-Diósgyőr 4:3 (2:1), Vasas-Salgótarján 6:2 (5:0), Kispest-Törekvés 2:0 (1:0), HAC-Törekvés

2:0 (1:0), E. Madisz-Elektromos 7:1 (4:1), Szeged-B. Barátság 7:4 (2:2), Z. Madisz-Debrecen 1:1 (1:0). A bajnokság nyugati csoportjában a Ferencváros vezet 14, míg a keleti csoportban az Ujpest vezet 16 ponttal.

A vasárnap összes mérkőzéseken a csapatok egy perces gyászszünetet tartottak Fischer Mór, a nagy magyar sportvezető emlékezetére.

EGESZSEGES dajkát keresek azonnalra. Neumann líkorgyár, Budai Nagy Antal-utca 6. 15498

MEGBÍZHATÓ ügyes mindenes bejárónőt keresünk egész napra. Széchenyi-tér 1, I. 4. 15510

BORBELYSEGEDET kisegíteni felvesz jó fizetéssel Polacsek, Szamosközi-utca 25. 15527

MEGBÍZHATÓ bejárónőt keresek. Cim a kiadóban. Gr

INGATLAN-LAKÁS

ELADÓ belvárosi ház két- és egyszobás lakásokkal, tehermentes. Telefon 438. 14462

ELADÓ belvárosi nagy ház nagy udvarral, ipari építkezésre vagy telephelynek alkalmas a Szamos mellett. Telefon 438. 14463

ÖRÖKLAKÁS modern, kétszobás a belvárosban eladó. Telefon 438. 14464

ELADÓ beköltözhető családi ház Dermata közelében, mely áll 2 szoba, konyha, mellékhelyiségekből, ára 20.000.000 lej. Cim a kiadóban. 15359

MAGANOS uriember keres teljes ellátással, butor vagy butor nélküli különbejáratu szobát, esetleg fűrdőszobahasználattal. „Havi 100.000 lej” jellegre. 15385

2-3 SZOBÁS komfortos lakást keresek lehetőleg azonnalra. Lelepést fizetek. Cim a kiadóban. 15390

KERESEK butorozott szobát Kliniká-Monostori-ut környékén. Lelepést fizetek. Cim: „Barzel” vaskereskedés, Széchenyi-ér 33. 15405

HOREA-UT elején régi béru üzlethelyiség átadó. Cim a kiadóban. 15469

ELADÓ: Belvárososhoz közel 3 szoba, konyha, fűrdőszoba és 1 szoba, konyha, szép telek 35.000.000 lej. 3 szoba, konyha, fűrdőszoba és 2 szoba, konyha, fűrdőszoba, 1800 m² telek, 42.000.000 lej. Rákóczi-ut elején 2x2 szoba összkomfortos, kertes telek 42.000.000 lej. Pata-utcában íres házhely 3.000.000 lej. Megvételre keresek magányos 2-3 szobás, fűrdőszobás házakat 15.000.000-40.000.000 lejig. Istok ingatlanforgalmi iroda, Deák Ferenc-utca 11. 15494

KÉTSZOBÁS komfortos házat megvételre keresek. Ajánlatokat árnyegjelöléssel „Keszpenz” jellegre a kiadóra. 15514

ELADÓ 3 központi ház, egy 12 szobás 50 millió, másik 6 szobás 18 millió, másik 7 szobás 15 millió lej, esetleg cserélek szobeni vagy bék üres megvételre házzal. Érdeklődni: dr. Brics ügyvédnél Kolozsvár, Deák Ferenc-utca 47. 15513

ELCSERÉLNEM (esetleg eladnám) brüsseli központián lévő kertés házamat, mely áll 3 szoba komfort, 2 szoba komfort és 2 szoba konyha házfelügyelet lakásból (földgáz mindenütt bevezetve) kolozsvári családi házzal. Érdeklődni: Jókai-utca 10, délután 2-3 között. 15500

KÜLÖNFÉLEK

OLCSÓN szállítunk vasuttol, vidékről, háztól-házig. „Dacia”, Széchenyi-tér 20. 14779

BÖRDISZMŰVES műhely négy tászkák, aktatászkák, zsebtárcák készítését, átalakítását, javítását hozott anyagból is vállalja. Mindenfélre bőrt vagy bőrűt fest garanciával Óvár, Szentlélek-utca 10, Birtó. 15276

GYERMEKKOCSI ablakozását olcsó áron készíti és javít, ugyanott bőrvarrógép eladó. Fecske-utca 34. 15354

ITALMERES, borpincére is engedélyem van, helyiséget keresek vagy társulnék. Cim a kiadóban. 15338

ASZTALOS műhely berendezéssel, áruval vagy nélkülül, lakással átadó. Cim a kiadóban. 15379

JAZZ zenekar kerestetik tánciskola részére. Cim: Royal mozgó. 15386

VAGONTARSAT keresek Bajára. Esetleg Kiskunfélegyháza vagy Szolnocsig. Dr. Pus-kásné, Alkony-utca 15. 15480

KIS tehernocsival báhová fuvarat vállal Bogdán, Király-utca 51-53. 15485

HARISNYA kötést, fejelést, gyermek, nőt és férfit, valamint szemfelszedést géppel vállalok. Ugyanott egy 5 m. hosszú és 3 m. széles túll eladó. Székelyhadosztály-utca 5, földszint 2. 15474

REICH Mózes Béla 2071 sz. népközösségi igazolványát elvesztette, érvénytelen. 15506

2.000.000 LEJJELE társat keresek forgalmas fűszerüzlet átvételéhez, ipar és üzlet megvan. Cim a kiadóban. 15522

BACHUS leányok, kik deportálásból hazatértek, hét napon belül jelentkezzenek a házzogdognoknál, lakásuk kijávitása végett, különben ugy tekintjük, hogy lakásukról önként lemondottak. 15397

EGYEDÜLÁLLÓ zsidó tisztviselő ismerettség hiányában ezuton kereset finomleklü, házias zsidó nő ismerettségét házasság céljából. Leveleket „Tisztviselő” jellegre a kiadóhivatal továbbít. 15296